

Τα "Μέτρα του όπλου"

Η παράμετρος "μέτρα του όπλου" είναι σημαντικότερη. Είναι το μεγαλύτερο μυστικό της σκοπευτικής επιτυχίας στο λειόκαννο όπλο. Βλέπετε το λειόκαννο δεν έχει σκοπευτικά όργανα. Το κοντάκι τοποθετεί το μάτι του σκοπευτή στην απαιτούμενη θέση έτσι ώστε να ευθυγραμμίζεται το όπλο και να στέλνει τα σκάγια εκεί που βλέπει ο σκοπευτής. Θα δούμε παρακάτω πως γίνεται αυτό, αυτό που είναι σημαντικό να κατανοήσουμε είναι ότι όλα τα καλά όπλα, αυτά που κοστίζουν δεκάδες χιλιάδες ευρώ έχουν ένα κοινό γνώρισμα: είναι φτιαγμένα στα μέτρα του πελάτη. Ίσως αυτή η κατασκευή στα μέτρα του πελάτη να είναι το κυρίαρχο χαρακτηριστικό του ακριβούς καλού όπλου και σαφώς πιο σημαντικό από σκαλίσματα, καλά ξύλα και άλλα επουσιώδη. Στην Ελλάδα είμαστε ακόμη λίγο Αμερικανόφιλια σε ότι αφορά τα μέτρα του όπλου. Ψάχνουμε τα πάντα γύρω από το λειόκαννο εκτός από το βασικό που είναι τα μέτρα του όπλου.

Σπάνια, όταν ο οπλοπώλης ενημερωμένος πάνω από το μέσο όρο, ίσως γίνει κάποια προσπάθεια στο κατάστημα για να εξακριβωθεί αν το όπλο ταιριάζει στον πελάτη. Η διαδικασία αρχίζει με το όπλο άδειο και ο πελάτης καλείται να επωμίσει και να σκοπεύσει στο μάτι του πωλητή. Ο πωλητής βλέπει το μάτι του πελάτη πάνω από τη ρίγα και κρίνει αν το όπλο ταιριάζει στον πελάτη. Η διαδικασία είναι ελάχιστα καλύτερη από τίποτε αλλά δεν είναι διαπίστωση των μέτρων. Ο καθένας από μας, όταν επωμίζουμε ένα όπλο, κάνουμε μερικές διορθώσεις για να φέρουμε το μάτι μας πίσω από τη ρίγα ή, αν δεν υπάρχει ρίγα, στην ευθεία του σκόπευτρου. Η διόρθωση αυτή γίνεται ασυνείδητα, χωρίς να το καταλαβαίνουμε και εκμηδενίζει την όποια προσπάθεια του πωλητή να δει αν το όπλο μας ταιριάζει.

Τα μέτρα είναι μια πολύ πιο «σοφιστική» διαδικασία. Το όπλο που είναι στα μέτρα μας δεν χρειάζεται καμία διόρθωση όταν επωμίζουμε. Εμείς βλέπουμε το στόχο, επωμίζουμε σωστά, τα μάτια μας εστιάζουν στο στόχο και καθόλου στο όπλο, και τα μέτρα του κοντακιού είναι τόσο ταιριαστά στο σώμα μας που η βολή θα πάει εκεί που βλέπουμε. Στο λειόκαννο, να τονιστεί ακόμη μια φορά, δεν γίνεται σκόπευση με την έννοια της ευθυγράμμισης σκοπευτικών. Στο λειόκαννο γίνεται μια πρόταση του όπλου προς το στόχο και τα μάτια εστιάζουν στο στόχο και καθόλου στο σκόπευτρο. Επιπλέον στο κυνήγι και στον κινητό στόχο έχουμε την πρόσθετη επιπλοκή της κίνησης του στόχου καθώς και της κίνησης του σώματος κατά τη βολή, και για αυτό δεν είναι εφικτή η ηθελημένη σκόπευση όπως γίνεται με το ραβδωτό όπλο.

Η επίδραση των μέτρων στη σκόπευση είναι κρίσιμη. Μια μετακίνηση, λόγω λανθασμένων μέτρων, ενός εκατοστού στο στόμιο, μεταφράζεται σε μετακίνηση το κέντρου της τουφεκιάς κατά 40 και περισσότερων εκατοστών στα 30 μέτρα. Αυτά τα δεδομένα δείχνουν την κρισιμότητα των

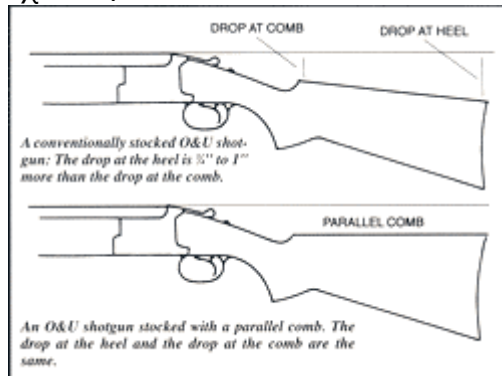
μέτρων του κοντακιού, και αν σκεφτούμε ότι η μέγιστη πλειοψηφία των κυνηγών τουφεκά με όπλα που παρουσιάζουν πολύ περισσότερο από ένα εκατοστό απόκλισης, η αξία των μέτρων γίνεται ακόμη μεγαλύτερη. Για να γίνει κατανοητή η εφαρμογή του όπλου στο σώμα του πελάτη φανταστείτε ότι σηκώνετε τα άδεια χέρια σας και προσποιείστε ότι κρατάτε ένα όπλο το οποίο προτείνετε προς κάποιο στόχο. Κρατήστε αυτή τη θέση και φανταστείτε ότι ένα όπλο εμφανίζεται ως δια μαγείας και γεμίζει τα χέρια σας- η πάπια κάθετα στο αριστερό σας χέρι, η λαβή ταιριάζει απόλυτα στη θέση του δεξιού χεριού, το πέλμα ριζώνει στο γούβωμα μεταξύ ώμου και στήθους, η ράχη του κοντακιού κάθετα στο μάγουλο σας στο κατάλληλο σημείο, και το στόμιο δείχνει ακριβώς εκεί που εστιάζουν τα μάτια σας. Αυτό είναι το όπλο που ταιριάζει στα μέτρα σας και αυτό προσπαθούν να πετύχουν οι εφαρμοστές κοντακιών.

Ο εφαρμοστής, gunfitter στην αγγλική, μελετά τον πελάτη, τις διαστάσεις και τις συνήθειες του, διότι και αυτές παίζουν ρόλο στην εφαρμογή του όπλου. Να μη ξεχνάμε την παλιά παροιμία που λέει ότι «πρώτα βγαίνει η ψυχή και μετά του χούι» και αν ο πελάτης έχει αποκτήσει κακές συνήθειες επώμισης αυτές θα επηρεάσουν την επώμιση και τα μέτρα. Το όπλο που χρησιμοποιεί ο εφαρμοστής είναι ειδικό μετροληπτικό όπλο με κοντάκι ρυθμιζόμενο προς όλες τις διαστάσεις. Σιγά -σιγά ο εφαρμοστής ρυθμίζει τις διαστάσεις του κοντακιού ώστε να έλθει και να ταιριάζει στις σωματικές διαστάσεις του πελάτη και αυτές καταγράφονται ως προκαταρκτικά μέτρα. Ο πρωτομάστορας και μετέπειτα διευθυντής της διάσημης Purdey, ο Harry Lawrence, είχε παρατηρήσει την υποσυνείδητη διόρθωση του πελάτη όταν αυτός επώμιζε, και εφηύρε μια ιδιαίζουσα μετροληπτική μέθοδο. Ο Lawrence έβαζε τον πελάτη σε ένα σκοτεινό θάλαμο ώστε να μη μπορεί να δει τις κάννες ή το σκόπευτρο του όπλου. Ο πελάτης αναγκαστικά βασιζόταν στην αίσθηση των χεριών του για να προτείνει το όπλο προς ένα μικρό φωτεινό στόχο στον απέναντι τοίχο. Πιέζοντας την σκανδάλη η σφύρα έπεφτε σε ένα ειδικό φυσίγγι που ήταν ουσιαστικά ένας μικρός φακός και έστελνε μια δέσμη φωτός στον τοίχο. Με αυτό το απλό τέχνασμα ο Lawrence παράκαμπε την κακή συνήθεια της υποσυνείδητης διόρθωσης του πελάτη, και έβρισκε τα πραγματικά μέτρα του κοντακιού.

Στη εποχή των υπολογιστών τα φωτάκια του Lawrence έχουν αντικατασταθεί από ηλεκτρονικά συστήματα που καταγράφουν τις κινήσεις του όπλου καθώς το χειρίζεται ο πελάτης και αυτόματα δίνουν πληροφορίες στον εφαρμοστή για την απαιτούμενη διόρθωση. Τα σύγχρονα ηλεκτρονικά μέσα είναι πιο πρακτικά από τα φωτάκια, όμως όπως και τα παλιά συστήματα, είναι χρήσιμα μόνο όταν υπάρχει ένας γνώστης που θα καταλάβει τι λένε τα συστήματα και πως οι πληροφορίες μετατρέπονται σε μέτρα κοντακιού.

Τα μέτρα του κοντακιού είναι: **το μήκος από σκανδάλη μέχρι πέλμα, κλίση της ράχης μπροστά και πίσω, κλίση πέλματος, πλάγια κλίση,**

είδος και πάχος λαβής, σχήμα και πάχος πάπιας. Όλα τα μέτρα είναι σημαντικά στην επιτυχία αλλά να σημειώσουμε μερικά στοιχεία που σπάνια σχολιάζονται.

Η κλίση της ράχης, δηλαδή η απόσταση της ράχης του κοντακιού από την νοητή επέκταση της ρίγας, μετριέται μπροστά και πίσω. Στα περισσότερα κοντάκια η μπροστινή κλίση [Drop at Comb] είναι μικρότερη από την πίσω [Drop at Heel], έτσι το κοντάκι μπροστά είναι 35 έως 45 χιλιοστά κάτω από την σκοπευτική γραμμή, και πίσω είναι 50

έως 65 χιλιοστά (τα πιο συνήθη μέτρα). Η ράχη έχει μια κατηφορική πορεία και είναι ευνόητο ότι το μάγουλο μπορεί να καθίσει σε κάποιο άλλο σημείο από το συνηθισμένο και έτσι να αλλάξει η σκόπευση.

Μερικοί εφαρμοστές προσφέρουν κοντάκια με ίσια ράχη, που έχει δηλαδή την ίδια κλίση μπροστά και πίσω [Parallel Comb] και έτσι το μάτι του χειριστή πάντα είναι στο σωστό ύψος σε όποιο σημείο της ράχης και αν έχει βάλει το μάγουλο του. Αν ο πελάτης έχει μακρύ λαιμό τότε η ίσια ράχη μπορεί να συνδυαστεί με το χαμηλό πέλμα και το κοντάκι λέγεται τύπου Μόντε Κάρλο, κάτι που βλέπαμε σε όλα σχεδόν τα χειροποίητα ρωσικά όπλα και όχι τυχαία- το Μόντε Κάρλο είναι από τα πιο χρήσιμα κοντάκια. Η κλίση της ράχης του κοντακιού, είναι μια παράμετρος στα μέτρα του κοντακιού, η οποία καθορίζει σε μεγάλο βαθμό εάν το τουφέκι "ψηλοτουφεκάζει" ή το αντίθετο. Με άλλα λόγια, μικρή κλίση, τουφεκιές κατάλληλες για καρτέρια, μεγάλη κλίση τουφεκιές για χαμηλή πτήση και εδαφόβια θηράματα.

Το πιο «πονηρό» μέτρο είναι η **κλίση του πέλματος** προς την σκοπευτική ευθεία και ελάχιστοι εφαρμοστές κοντακιών κατανοούν την σημασία του. Είναι ενδεικτικό της αδυναμίας αυτής το γεγονός ότι ενώ γράφονται πολλά στον αγγλόφωνο τύπο περί μέτρων κλπ, ελάχιστα άρθρα αναφέρονται στην κλίση του πέλματος, το λεγόμενο **Pitch**. Και όμως, η κλίση του πέλματος είναι το θεμέλιο του κοντακιού στο σώμα και επηρεάζει τα μέγιστα την απόδοση του σκοπευτή και του κυνηγού με το λειόκαννο. Η κλίση του πέλματος πρέπει να ακολουθεί το σχήμα του σώματος του χειριστή εκεί που κάθεται το πέλμα, μεταξύ της κλείδωσης του ώμου και του μύωνα του στήθους. Το σχήμα αυτό παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία αφού κανένας δεν έχει όμοιο σκελετό και μυική μάζα με κανέναν άλλο. Αν η κλίση του πέλματος δεν είναι κατάλληλη, το κοντάκι δεν θα κάθεται σωστά, όσο ακριβή και αν είναι τα υπόλοιπα μέτρα του κοντακιού. Επίσης η λανθασμένη κλίση θα τείνει να τραυματίζει τον χειριστή με το κλώτσημα.

Το μήκος του κοντακιού είναι το πιο εύκολο μέτρο και με αυτό ασχολούνται συχνά πυκνά οι διάφοροι αρθρογράφοι και σχολιαστές. Το

μήκος είναι και το μέτρο που διορθώνεται πιο εύκολα από άλλα μέτρα, είτε αφαιρώντας είτε προσθέτοντας υλικό από το πέλμα το κοντακιού. Μετά την προκαταρτική ρύθμιση γίνεται επαλήθευση των μέτρων στον πίνακα δοκιμών, για να βεβαιωθεί η ακρίβεια της ρύθμισης. Στο πίνακα ο πελάτης ρίχνει με πραγματικά φυσίγγια και σημειώνεται κατά πόσο τα σκάγια τυπώνουν την τουφεκιά στον πίνακα εκεί που βλέπει. Βέβαια εκεί που γίνονται αυτά, οι εφαρμοστές έχουν δικά τους πεδία δοκιμής ή υπάρχουν σκοπευτήρια που παρέχουν πρόσβαση σε πίνακες δοκιμής. Εμείς δεν έχουμε τόσο ελεύθερη πρόσβαση σε εφαρμοστές κοντακιών από τότε που έφυγε ο αξέχαστος Αντώνης Δεστέφανι, ένας πρωτοπόρος στην εφαρμογή κοντακιών. Ούτε πίνακες δοκιμής δεν βρίσκουμε εύκολα, αλλά και αν είχαμε πίνακες δοκιμής είναι βέβαιο ότι ελάχιστοι θα δοκίμαζαν τα όπλα τους. Ο Έλληνας έχει μια μυστηριώδη αλλεργία στους πίνακες δοκιμής και προτιμά να ασχολείται με τσοκάκια και φυσίγγια που «κόβουν». Αλλά τι και πόσο μπορούν να «κόβουν» σκάγια που πάνε κυριολεκτικά στο βρόντο και όχι εκεί που βλέπει ο σκοπευτής.

ΠΗΓΗ: "Έθνος-Κυνήγι"